

ידי ששע

פעטער צייטונג

אויף די זע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג פארום ערירען...

די עולם בלאט ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

Nr. 9. פערענהענטער אדרמאנ. פסט, פרייטאג נאט טבת ה'תרמ"ב. Pest, den 20. Jänner 1882.

קרענע נעגען דיא רעוואלוציאנערע.

איבער דען בעפארשטעהענדען קרענע איז דער ארבעט געגען דיא רעוואלוציאנערע אים ווידען איבערעט מאנאכיאמ, און זיך דאלמאציען איז אין זיך-הערענעוואויא האבען זיך בערויס אים ערם-טען ארטיקעל איבערעם פארענען בלאטטעס איבע איםפארשענען בעשפריכענע איז איינע קלארע דארשטעלונג דער טראטאבען געבראכט, זיט פארענטשטען איז דער איבער דיעזע אנגעלענע-הייט קיינע באדייט פאן בעוואנדערע וויכטיקייט איינעווארפטען דיא אפארטייע פארטיישע קלארע העשפארענדיקן בעשטעטיגט זיך דאס פארדארענע-זיין איינע זעהר בעווייטערען געוויינען דער זע-רעוואלוציאן איז זיך דאלמאציען איז אין זיך-הע-ענאויאנע דיא רעוואלוציאנערע איז זיך דאלמאציען איז אין זיך-הערענעוואויא שטענדיק מיט איינא-דער און פערענדיקט צו וועלכע איז נאך יענע דיא זיך פאן דער אספעקטיווע געפליכטע האבען הינטעראטען פיעלע איבערעט שאנדארטען זיך בערויס פאן דיעזע רעוואלוציאנערען איבערפאל-מיטן איבער געוויינען ווארדען איבער קרענע-ען מיטשטענע אים דארט איינע זעהר בעווייטערען דע מיליטעראמאכט נאך יענע אנטוויקענע גענענדיק-ענטווערען דענן זיך עס זיך הערשטעלעט ווערען איז אין סעריען נאמן אפגען געלד-אמט-לינגען זיך איבערשטעלען דער רעוואלוציאנער-דען זיך-סלאווען פערנאטשטאלטעט.

דע פריערען האבען ווערען, אבער דאס אנטוויקע פאלק קוממערט זיך ניכט אים דיא פריערענע-פע-רע זיכערונגען איז אים דיא פריינדשאפט זינער מאן-ארבען עס נעמט זינע איינען ווענע, עס פער-פאלט זינע נאציאנאלען בעשפריכענען איז ווילל זיך און דען וויללען דער מאנארכען ניכט-בי-דען, אז קוממערט זיך איז יעצט דיא זיך-סלאווען ניכט אים דיא און און דעם בערלינער קאנגרעססע נע-פאסטען בעשליסען זיך וואללען איבער זיך איינע ניכט-סלאווישע הערשאפט ניכט אנערקענען; דער פאסלאווישע שפיקט ארבעטן אים געהרן איז ווירד זא לאנגע ניכט אפדארען, ביז ניכט נאך פיעל זעהר פיעל בלוט פליעטען ווירד;

איינע ווענער דעפוטעט פאם 19-טען דיעזעס טעגלעך: פלאנע-מיניסטער נראם ספארד האט היינט פארטיטטאנע אים אויסווערען מיטשטע-הויאם און איינער געוויינען מיטשטע-קאנפ-רענץ טהיילונגאסטען, אים זינע דער דא געפאם-טען בעשליסען ווירד געמערד דיא פארלאנע פיר דיא דעלעגאציאנען אויסגארטייטעט ווערען.

דאס געשטרענגע אבער-בלאטט דער פער-טער ללארד'ס טעגלעך: עס ווירד נאך ציעמליך לאנגע ווערען ביז עס אים ווידען איבערעט מאן-ארבעט זיך ערסטען, שלאכט קאממען ווירד; דען דאס רעוואלוציאנע-געוויינעל איז זיך טויבען פערשטעקט אים פלינטערען, איז מאן הארט פאן דען אינטענדיקעממען דיעזעס געווענעלעס איבער ערשט דאן, ווען אים בערויס פאלבראכט זינע, אנדערעווייטע ווירד איז דיא דאטייע טעגלי-קייט איבער ארבעט ערשט דאן בעניגען ווען אללעס שאן אין אדרונג איז שלאנפערט זיך ווירד - איז דאס קאנן איך נאך מעהרערע מא-נע ווערען!

אין דער געשטרענגע ווענע דעם אינאויסען רייכטאנעם רייכטעטע הערד אינאן העלפ (דער אנפיהרער דער אייבער-לינגען) פאלענעט אי-טערפאלציאן און דען מיטשטע-פריינדעממען מיטא: ווענען דער אלגעמין פערברייטעטען נאכ-ריכטען, דאס און זיך-דאלמאציען, אין באשטען איז אין דער הערענעוואויא אים ערשטע איריהען אים-געבראכט זינע, דאס און וועדען פיעלע סאלדא-טען דארטען ענטווערען איז העצט ווענער פיע-לע מיליאנען פערמיטאבען מיט - ביז איך זא פרייא פאלענעד פראנען צו שטעללען: (1) זינע דיעזע נאכריכטען בעווענדעט (2) ווען דיעזעלען וויקלד פריינדעט זיך, ווען עס ווארד אים דאס ניכט בלאם און זיך-דאלמאציען, אנדערען איז אין באשטען איז אין דער הערענעוואויא זא ערנסטע איריהען איבערראכען, פראנע און וועל-כע איריהען איז אומשטענדיקע האבען דאס דיא איריהען הערפרייבערעוואויא (3) דאס דיא רענעירונג הערעירער שאן ערשט בעשלאסען איז ווארן בעשטענדע איריע ענטשליסען: (4) האט זיך זי-זיכערלעך דער בעשטענען פראנען צו פערשטע-שטעללעט פלאנע איז ציעלע פיר דיא צוקונפט - און וועלכע זינע דיעזע פלאנע איז ציעלע? - און ענדליך (5) האט דער מילטאן, דער דאך נאך ארבעט דער אבער-הערד ווענער פראנענען איז: געוויאם געטאן, אים דיא אייבערבראכענען איריהען צו אינטערוקען - איז ווען זיך זא מאנע דיא רענעירונג הערעירער דעם רייכטאנע איינע מיטשטעלונג באנען;

זא אינטעריעסאנט, אינטעריעסאנטער ווערען דיא אנטווארען, דיא מיניסטער-פריינדעט מיטא דארט ערשטעלעט הענטע - אבער דאס האט ער בעזען ניכט געטאן, מיטא ווירד ווארשיינליך ערשט נאך איינען טאגען איך דיעזע אינטערפעל-לאציאן אנטווארען.

דיא פאן דען היינטיגען מאנע-בלעטטערן פערשפרייטעטען דעפוטעטן טעגלעך: דיעזעס האט האטעט בערויס אין דעפוטעט ווענען איבער סאלדאטען איז דען רעוואלוציאנערען און זיך-הערענעוואויא שטאטענדיקען, וויסענע אונזערע סאלדאטען ווארדען אין-וויסענע, ווייז אונ-טער-אפציערע אונד אינאמאריסען שווער פער-וואנדעט - וויא עס זיך הערשטעללעט, בעפ-דען זיך בערויס איז אין זיך-הערענעוואויא פער-נאכע רעוואלוציאנערע באנדען, ווענען דער זע-רעוואלוציאנערען באנדען זינע זעכס מארטע אונד שווער פערוואנדעטע איך דעם קאספער-פלאטען געבליבען.

אויס דעם אינאויסען רייכטאנע ווירד פארענדיקט טעגלעך: איינע נראמע פאנאנע הערשט אונזער דער בעפאלקערונג פאנאנע ווענען דער פארענדיקטע אספעקט-ווינע. - פערלאנגט פאן אים דאפערטע שטייען: (רופען דיא מאהאמעדאנער) נור קיינע בלוט-שטייער! - איך דיא רעוואלוציאנער-שפארטל-טען ווען וועלכע איבער זיך קענען הערשטע מיליטע-פרייא ווארען, זינע ווענען דער פארענדיק-ענדיק אספעקטיווע זעהר אפגענעט, דיא ווע-נען דער אספעקטיווע געוויינען ווענען לויטע פריי-טעטען זיך אים געברענגען, ווא זא בעפאלט נרא-טע דעוואלוציאנערע באנען ווענען איבער ארבעט צוזאמענשטעללען וואללען.

אויס דעם אינאויסען רייכטאנע דיא בארשעט-פריינדענען אים אונזער-טען רייכטאנע ווערען נאך אספעקט פארט, עס שפראכען נור מיטשטען דיא דעפוטעטן פאן דעם אייבערסט לינגען אונד פאן דער פערמיטען פער-אפציאן - נאכטליך ווענען דיא אונזערע-דיע-זע בארשעטע אונד ווענען דיא רענעירונג - וויר פריינדענע אלע דיעזע רענעירונג ניכט ווילל זא מיט-טענס איך דאסוועלכע היינטענדיקען, געמליך איך דיא בעקעמפלינגע עס מיטשטע-פריינדענען אונד איך דיא בעשפריינגע זינע וויסענע-פלאטען. - אבער פארענטשטען היעלט אין בערלינער דעפוטעטער פאן דער פערמיטען אפציאן, נאמענס בעלא געוויא, איינע רעדע, וועלכע מערד בעאכטענע-ווערעט אים, אונד דיא וויר היען איך נאך איריעם היינט-היינטע מיטשטעלונג וואללען, - הערד נרינאאלד האר פרייער ווענע-געשאן דעם וואללע קאמיטאטעס אונד האט בערויס אונד ווירד מער-ערע ווערען אונד האט צייטונג-ארטיקעל בעווע-נען, דאס ער דאס רענעירונג-אונד פריינדענע-ווענען זעהר נישט פערשטענען.

הערד נרינאאלד קלאמטע דארטער, דאס אונ-זעהר שולדיקן שאן זא געשטיענען, דאס דיא צאד-לינגען דענען זענען 40 גענענען איבערענע-נע-זאמסטען אינאמאמען פערשלינגען, - מאן זאגט וואהל (שפראך הערד נרינאאלד), דיא רענעירונג דעם הערדן פאן מיטא מיסע דענאך, נישט זיך ווילל זא פיעלע אנהענגער, דאס איז נאך זא פיעלען רייכטאנע-וואללען דענאך זינער געבליבען, - אבער ווען מאן אן דער שפראכע דער רענעירונג

איזט, איזט עס זעהר ליכט, דיא וואהלען נאך זיי-
נעס אייגענען וויללען צו לענקען, דען קארטעשען
פערשפייטט פאן איין איינערעליכעס מיטן דעם
וואהלענדיקע פארשפייטט פאן איינען און נע-
ריכטס-און, איינע נייע איינענאון אינד דע-גליי-
כען דינגען. אבער ניין דער מיניסטער-פערזענעס
הויכט נאר ניכט דיא לויטע הייעו איינצופארדערן;
זא טראגען זיי שאן ועלכט אן, דיא נענעל-
שאפט איזט ליידיגער זאן א פערקאממען, דאס זיא
זיך ועלכער דעם מיניסטער אנטיטעטעס צו זיינע
זאממען צו שטימען, ווען ער איהר ניג דיעזע
אידער יענע בייטעס נעוועהרט, אינד נון ניכט עס
יא ועלשען איינען זאלבען עהרליכען מיניסטער-
פערזענעטען, דער איין זאלכעס איינעשען צוריק-
ווייזען זאלל. עהרפ פאן טיפא, ווייס דיעס נור צו
ניט, אינד עהרפ עס זיך דער מיניסטער-פארלי-
דאס ער דיא מאיאריטעט האבע אינד נימט דיעס
אויס איינען בעווייז אן, דאס דיא מערהייט דעם
פאלקעס מיט זיינעס פאליטישען פארנעהען ציפריע-
דאס זאט! —

מיניע הערערן! (זאנטע הערר גרינוואלד וויי-
טער) וויר קאננען אין דער וועלטגעשיכטע נאר
פילעס מיניסטער, וועלכע ביים פאלקע אייבערסט
פערהאפט ווארען אינד א גענאך ביא דען וואה-
לען איינע מאיאריטעט שאפען קאננען, און וויל
נור הייער דעם בעהיממען פראנצאזישען שטאמע-
אנאנטעס פאר זאן וועהרנען, ער וואר אים איהרע
1840 מיניסטער דעם פראנצאזישען קאנעס לוידיג
פיליפ; ער וואר איין נעדרניגער שלעפטערדיגער
דעם האפען, טאט אללעס, וואס דער האף פער-
לאנגט; דיא שטאמט-אומאנען נאחמען פאן
יאהר צו יאהר צו, אינד דאס לאנד נעריעט און
אינערהייט שילדען, אלל דאס זאט אינד פירלעט
דיא פראנצאזישע נאציאן; זיא האטטע דיעזען מי-
ניסטער, אינד גענאך בליעב ער ביא דען פאר-
לאמענטס-וואהלען זענען! — ווארום? — ווייל ער
צו פערשטאנד, ניכט נור נאך אבען (ביים האפען)
אונטען (ביים פאלקע) אללעקלייא פערשפייכעניגען
אונד בעשטיבעניגען צו מאכען, ער בעצאהלט יע-
נע ניעדערשטיבעניקייט, ווען זיא אויס ניטצעט,
מיט דעם נעלדע דעם שטאמעס אינד טריעב שאמ-
לאדרא פערשטיבעניג, אינד דיעזע פערענליכע ווייטע
שאפט קאסטעטע דאס לאנד אינערהייטע סוממען
— אינד ער גלייכעט שטאטעטעס, ער זיא איין עהר-
ליכער מענטש, ווייל פאן ביא דען וואהלען פיר זיינע
פארטייא פארשטימעט.

דיעזעס ביישפיעל האבע און נור פארנע-
בראכט זאנטע גרינוואלד ווייטער, אום צו בעווייזען,
דאס דיא פארלאמענטס מאיאריטעט פיר דיא רע-

נערוונג נאך ניכט בעדייטעט, דאס דיא נאציאן
מיט איהרער רענעירונג ציפרייעדען זיא, דיא און
איינע זאלכע רענעירונג זיינע מאיאריטעט האבען
קאננען דיא ביים פאלקע יעדע האבען קיין קרע-
וואס נון אונטארן בעטריפט, זא איזט יעדער הייער
איבערצייגט, דאס דיא אינארישע נאציאן אים אלל-
נעמיגען מיט דיעזעס מיניסטער האט אינצופרייעדען
איזט, אבער איינע מאיאריטעט האט עס דענאך! —
פרייליך ווירד פאן זאנען, דאס און דאמיט ניכט
נור דאס מיניסטעריאום, זאנדרעין און דאס פאלק
בעלידיגע, דיא און עס פיר בעשטעכליך האלטע-
אבער עס איזט ליידיגער וואהרן וויר האבען קיין קרע-
טיגעס בירגערשאפט, דיא געזעלשאפט איזט שוואך,
זא קאנן נור פאר אינצופרייעדעניגט מורדען, אבער
עטוואס צור אבזולפע ווילל דיא גאנצע ניכט טהון,
דעס האלב איזט דיעזעס פאלק ניכט אן עס שאנדעל,
ביא דען וואהלען איינע רענעירונג צו שטר-
ענען דיא רענעירונג ווירד אוממעגלעך מאיארי-
טעט האבען, אינד און ווירד אן עס זאנען דיעזען, ביז
דאס פאלק זיך בעסטען אינד זיך לענגט מיט אינד
קראפט בעזומצען ווירד, ביא דען וואהלען עהרליך
אינד ועלכטסאן דאזין צו ווירקען, דאס נור איינע
ערהליכע רענעירונג אונטערשטיצעט אינד איינע
אונטערהליכע ערשטיגע ווערדע:

דיעזע הייערע ערשטעטע ביא דען נעננערן
דער רענעירונג פראצען ביא אללע, אבער ציילטעט
בליעב עהרפ פאן טיפא און אנטווארט ניכט שול-
דיג, אינד ער בליעב ווערדע דער זענען! — נאך
דער הייער דעם העררן פאן גרינוואלד (זאנטע טי-
פא) מיטטע דאס נאנצע פארלאמענט איינאנ-
דער געהען, דיא עס דאך ניכט דען איינענליכען
וויללען דער נאציאן פערשטרעט; דיא מאיאריטעט
ווערע קיינע מאיאריטעט אינד העטטע און דאס
רעכט ניכט, נעוועטע צו שאפען — אינד ווען נון
היער גרינוואלד און דיא שטיצע דער רענעירונג
קאסטען ווירדע, זאנען ווערע ער יא און לייט זיינע
איינענען אנויכט קיין ווירקליך פארלאמענטארישער
מיניסטער, ווייל דאס פארלאמענט ניכט דער ריכטיגע
אייספלוס דעם פאלקס-וויללענס איזט! פאן גרייפט
היער פארשטוהרענען דיא עהרע דער בעאממען און,
פאן בעצייכענט זיא פיר בעשטעכליך, אינד ווען
דאס זא פארטייטעט, ווירד קיין ארדענטליכער
מענטש אונטארשער שטאמט-בעאממען ווערדען
וואהלען! — נאך דער מיניגע אום העררן פאן גרי-
וואלד האט איין מיניסטער געראדע דעס האלב קיין
רעכט צו רענעירען, עכט ווייל ער דיא מא-
יאריטעט בעזומצען, אינד ווייל דיא מאיאריטעט נע-
גען דען וויללען דעם פאלקעס איזט! — איזט און
קיין אונזען? אינד וואס ענדליך דאס ביישפיעל מיט
דעם פראנצאזישען מיניסטער נוא בעטריפט, דיא

האט הערר פאן גרינוואלד דאס ביישפיעל נאר
ניכט ניט געוועהלט, געראדע דיא וועלטגעשיכטע
בעווייזט עס זעצט, דאס נוא דער נאנצע מיני-
טער דער דאמאליגען צייט געווען אינד דער
האסט דעם פאלקעס גענען דענוועלבען איין זעהר
אונטערשטיצע וואר.

פערשידענע נייאנטישען.

זען דען יודען וואו לאלען
אין רוסלאנד (דאס ענלישע וועלטלאסט
טייטס) פערשפייכענליכט ניעדעריגע איינע איי-
ליכע צוזאמענשטעלונג אללער גרייטעהאטען,
דיא אין רוסלאנד אים פארזען איהרע פאם פאר-
ביז דענעמבער דיא ארטע ווען פעראריכט אוי-
דען, און דאס האט דארטן געווען דיעזען צוזא-
מענשטעלונג מיט אן יעדעס איינע טיעפען שווער
הערגענען, וועהרענד דער געוועהנטען צייט ווארדען
מערה אלס 100 שטימעט אינד דארפער פאן דעם
הויכט אינד פלינערויס-ווימען געוועהלע פאר-
ליך צערישטאט, פערהייראטעט יודען-פרייען וואר-
דען געשטימעט, מערהערע עננענען דער שפאך
איינער זאלבען עננענען הויך ועלכטס-מאדל, וונע
ווייטע מעדען ווארדען און גענעווארט איהרע
הילפלאזען עלטערן ענטערהרט, אין פאטע, דער
זיינע צייטא טאכטער פאר ענטערהונג שטיצען
וואלטע, ווארדע און דאס דאך הויפטשעלעפט
אינד פאן דאס און פראנצאזישע פארלאמענט
העראנעשטיצעט, ווא ער מיט צערישטעטערעס
הערגענען עכעלעכען, דער אייפריהר בע-
נאן אין לעיאנען גראד, הייער ווארדען ווער-
רענד צייטא טאנע דעם אייפישטאנעט אינד 500
וואנהויזער, 100 געוואלבע אינד און דיא סינא-
נאנע צערישטאט, נאנצע נאכטען ווארדען אין
איינען שטימען פערזאנלעכט — וועהרענד דער-
זען 48 שטימען ווארדען אום 20 מיליאנען רובל
איינענשהום געוויכט אינד צום טהיילע צערישטאט
אינד פערנישטעט, — איינע וואנע שפעטער ברא-
דער אייפישטאנד אין דעם ארטע סמיעלא אום, ווא
18 פערזאנען געשטארבעט 20 פערזאנעטע אינד 1600
אבדאבלאזען געווארדען זינד, — אום 8 טען מאי ווע-
דערהאלטען זיך גרייטעהאטען אין קיעו, ווא
ניכט ווענענער אלס 2000 יודען וואהנען, אהאלרי-
בע ווענענענער ווארדען אונטערגעט; פילע יודען
קאמען אים לעבען, וועהרענד איהרע פרייען אינד
טאכטער דער ארבעטן לעסטען דער פלינעריע און
היימפילען, הייער ווארדען 2000 יודען אבדאבלאזען,
אינד ווא פערשיהר דיא דיא פאליציי! זיא ווארד
אבער 150 יודען, ווייל זיא זיך צור וועהרע זעצטען,
אין דען קעקער! אין בראיארי ביא קיעו קאמען

מיט דען איינען אינד איבערלעבען דרום אונד העלע-
נע איהרעס שיקוואלע.
אלס דרום דער געפארען, דיא און אומנאכען,
זיך בעוואוסט ווארדען, עראנענעט ער זיך ווינעס ליידעס-
געפארען, דעם מאנאכאן, דרום נאום העלענע ביא דער
האנד אינד עננענען באלד דיא צעללע דעם מאנאכאן.
ער פארנאכטען ביים עכעטע.
אויף! מין פיינד! (דייער אויס דרום צו) רעשע
זיך אונד פליעהן! יעהל, זיין נאשט, צו דעם דאס בע-
שעט, האט אום ווינע עטענען געשיקט.
ער פיהרעט דען ערשטען מאנאכאן הויט; ער
ציינעט אים דיא וואקלע, וועלכע אימער פוינטענער הע-
רנאנען אונד מאכטע און אייפערקיאט אויף דאס נע-
דיגענע אונד דיא ווילדע שיינען דער פליעהנערן מענשען.
דאס איזט דיא אונד נאכטען! (דייקט מאנאכאן)
נאשט ווא געלאבט! און פירכטע ניכט! — ערהאבענע
אונד פיערליכע געדאנקען ערשילטען ווען ניכט, אונד
אין דער בענייטערונג ווינעס אינאנענענען הערענע פא-
ליקעט עס מעהר איבער דיא נאנצע נאכטעט, אלס ער פאן
דען צייכען ווינער אללמאט ערשטענעט, דער נאשט,
דער מין דורך דיעזעס נאטור-עראייניס פאן דעם ראטען
דעם טיענעס רעשטעטען, ווירד מין ניכט פאן ראטען דער
ענדע פערשיינען לאסטען, ווירד שראפט אום הייער זי-
כער נור פיר דיא באזען מענשען בעשטימט; אויף, דרו-
ום! פליעהן וויר אים רעשטעטע שפארט, דאמיט וויר ניכט
מיט דען באזען מענשען מיט אונטענענען! וויר האבען
יעצט וויינער אין סרום אונד ערד פאר אום, אונד און
ווא דאס דיא עננען דען, לויט! אום דער באזען שפארט

איינאנצערצינטעס קאפיטעל.

דרום, דער קייס מעהר וואוסט, אב ער וואנע דערע
פרייעט, וואר פראקטן דעם איינענענען שיקענען דורך
דיא בעאממען דעם אפטייטעטעס אים דעם נאכטען
לאווען-קעטן הויטענפיהרס ווארדען, דיא בלינדע העלע-
נע, וועלכע דען שיקען ניכט זאט אונד דענעלבען נור
פארלעט, קומטעטען זיך אנדעסען אום ניכט, אונד אלס
אב דרויסען נאר ניכט געשענען ווערע ווארף זיא זיך דעם
דרום צו פיסען אונד ריעה; ענדליך האבע און דורך פאן
ראכע דען לאווען גענעטעט; ערשטעס מאן און נון הויט
שטיבען! —
דרום קאננעט אנפאנגען קיין ווארט הערפריידיגען
ענדליך ריעה ער: העלענע! מינע נשע העלענע! מינע
שטיבען!
אן, לאסטע מין נור דינע הערע האנד פיהלען;
ערווערעטע העלענע! און ווילל נור וויסען, דיא דאס עס
וויקליך ביזט? — יא, דיא ביזט עס! — וויר קאמען ניכט
צו שפעט! — יענע שיקעלעך קעקע-טהויער דעם אלעק-
טורדע! — דיא וואר זיא שווער צו אפגען — אן עס שיען
מיר איינע עוויקייט, ביז זיא דען אלקסאס העבריינען
קאננען! — אבער דעם הויטעל ווא עס געראכט, דיא
לעכט! און, און אלליין האבע זיך געשטעט!
דיעזע וויררענע צוזאמענערשטען דער העלענע
מיט דרום ווארדע אבער באלד, וויינער דורך דען נייען
שטויס אונטערבראכען.
דער פיערשטייענער בענען דאס ער-בענען!
ערשטעס עס פאן אלליין ווייטען! — דיא בעאממען פלאהען

פאליעטאן.

אויס איינער אונטערגאנגענען ועלט.
(88-טע פארטייטעטע)

עס לאג איין טיענעס, אנטשליכעס שיללשוויינען
אויף דער פערזאנלעכע, וועלכעס פלעטליך דורך דאס
ביללען דעם לאווען אונטערבראכען ווארדען. דיא וויל-
דען שויערע ווארען אלע אונטעליכע-פראפען דער אין
דער נאטור בעפארשטענערן שיקעניסע נעווענען.
דאס פאלק דאנעט ניכט מעהר אן דיא גענעכטיג-
קייט אונד אן אלעקטאדער טיבעריאום; דיא ועלכט-
ערהאלטונג וואר יעצטע דיעס דאס ערשטע; פאן וואר אויף
דיא איינע פערשטונג בעדאכט איינער רענעט אונד שיעס
דען אנדערן; ריקויספלאן מראט פאן אויף דיא ניעדע-
געפאללענע אונד צעקוויטשען מענשען, אונד אונטער
געשריא, וועהרלאנגע אונד פלוצען שירצטע דיא איינע-
הייערע מענשענען דורך דיא אהאלטיגען אויסגענען,
וואוין זאללעט פאן אבער פליעהנען? איינע, דיא
גלויבטען, עס שטעהט נאך איין צווייטעס ער-בענען בע-
פאר, איללען אין איהרע וואהנענען, אום איהרע קאסט-
בארקייטען פערשטונגען דורך דיא אהאלטיגען אויסגענען,
אנדערע, וועלכע דען אשען-רענען פירכטעטען, דער יעצטע
וויא איין פלאטעניגען פיל, פליכטעטען זיך אין דיא
געכענען הייער אונד אין דען נאכטען ווינענען אויסגענען,
אום דיא געשטעט צו זיין — אינד ווארדען עס רעשטע זיך
וויינער איינע פוינטענער וואקלע איבער דיא שפארט אויס;
נאך נע וואר איינע נאכט און איהרליך אונד שיקעליך
זייל דיעזער פארטייטעטאן אין פאסטען.